

SPD: Nieuwe voorzitters verscherpen links profiel

[Achtergrond](#) - 2 december 2019 - Auteur: Marja Verburg

De SPD-leden hebben Saskia Esken en Norbert Walter-Borjans tot nieuwe voorzitters gekozen. Zij zijn kritisch over de grote coalitie van CDU/CSU en SPD. De vraag is of het duo aanstuurt op het einde van het kabinet Merkel-IV. Dat wordt een van de belangrijkste onderwerpen van het SPD-partijcongres komend weekend.

De SPD-leden kozen met 53 procent van de stemmen voor het voorzittersduo Esken/Walter-Borjans. Dat versloeg daarmee minister van Financiën Olaf Scholz en zijn medekandidate Klara Geywitz, die 45 procent kregen. In totaal heeft 54 procent van de SPD-leden zijn stem uitgebracht, [meldt de SPD](#).

Esken en Walter-Borjans willen opnieuw onderhandelen over afspraken uit het regeerakkoord van de grote coalitie, zoals over klimaatbeleid, sociale rechtvaardigheid en investeringen in wegen en scholen. Dat zeiden ze onder meer zondag in de ARD-uitzending '[Bericht aus Berlin](#)'. Maar de christen-democraten zijn niet bereid tot zulke onderhandelingen, liet CDU-voorzitter Annegret Kramp-Karrenbauer afgelopen weekend al weten. Esken heeft tijdens een tv-debat half november gezegd dat ze in dat geval het partijcongres zou adviseren uit de grote coalitie te stappen. Mede daarom wordt er volop gespeculeerd over de vraag of de SPD met de CDU/CSU zal breken.

'Breuk geen doel op zich'

Het lijkt erop dat het nieuwe voorzittersduo niet direct op een breuk aanstuurt. Uit de coalitie stappen is geen doel op zich, zei Esken zondagavond in de [ARD-talkshow 'Anne Will'](#). Het gaat de nieuwe voorzitters om "goede inhoud". Ook willen ze dat Scholz minister en vice-kanselier blijft, zeiden Esken en Walter-Borjans. Maar ze voegden er aan toe dat hij de *schwarze Null*, zijn beleid van begrotingsevenwicht, moet loslaten. Dat willen Scholz en de CDU/CSU niet, meldt [nieuwssite tagesschau](#).

Esken en Walter-Borjans willen het regeerakkoord openbreken en nieuwe onderhandelingen over klimaatbeleid en sociale rechtvaardigheid

Voor Scholz is het verlies van de voorzitterschapsverkiezing een gevoelige nederlaag. Hij liet zich in de zomer met moeite overhalen [zich kandidaat te stellen](#), ten dienste van de partij. Scholz wil dat Merkel-IV de rit uitzit. Duitse media melden dat hij niet van plan is nu alsnog op te stappen. Eerder liet hij weten dat hij bij verkiezingen lijsttrekker voor zijn partij wil zijn, maar met de uitslag van deze verkiezing is zijn positie niet sterker geworden.

SPD-partijcongres

Veel hangt af van wat er komend weekend op het SPD-partijcongres gebeurt. Daar moeten Esken en Walter-Borjans officieel tot voorzitters worden gekozen. Als de sociaal-democraten vervolgens harde eisen opstellen voor hun coalitiepartner, wordt het moeilijk de coalitie voort te zetten. Aan de andere kant heeft de SPD in deze regering veel bereikt en zijn er niet veel politieke argumenten om de regering juist nu te laten vallen, schrijft de [Süddeutsche Zeitung](#) - ook met het oog op het Duitse voorzitterschap van de Europese Unie in 2020.

Als de SPD en de CDU het de komende weken eens kunnen worden over aanpassingen in het beleid, kan Merkel-IV verder regeren. Een snelle breuk betekent dat het [basispensioen](#) - een belangrijk issue voor de SPD - er waarschijnlijk niet komt. Dat kan een reden voor de SPD zijn binnenboord te blijven.

Als de SPD uit de regering stapt, kan de CDU met een minderheidsregering haar beleid voortzetten - de begroting voor 2020 is al aangenomen. Dan zijn er geen nieuwe verkiezingen en staat de SPD aan de zijlijn. Ook kan Merkel de vertrouwensvraag stellen en aansturen op nieuwe verkiezingen. Dat lijkt voor geen van beide partijen voordelig, omdat ze allebei momenteel geen overtuigende kandidaat voor het lijsttrekkerschap hebben.

'Robin Hood van de belastingbetalers'

Norbert Walter-Borjans (67) - ook wel 'NoWaBo' genoemd - staat bekend als 'Robin Hood van belastingbetalers'. Als deelstaatsminister van Financiën in Noordrijn-Westfalen kocht hij in 2012 cd-rom's met gegevens van Duitse belastingontduikers die hun geld bij Zwitserse banken hadden ondergebracht. De aankoop was omstreden, omdat het om gestolen informatie ging en de deelstaat er miljoenen voor betaalde. De actie leverde de staatskas ruim 7 miljard euro op aan terugbetaald belastinggeld.

Walter-Borjans heeft zich al vaker kritisch over de koers van zijn partij uitgelaten

Walter-Borjans heeft zich al vaker kritisch over de koers van zijn partij uitgelaten.

Zo zei hij onlangs in een [interview](#) dat zijn partij zich "door lobbyisten en verkeerde adviseurs in de neoliberale rimboe" heeft laten leiden.

Esken (58) zit sinds 2013 in de Bondsdag en behoort daar tot de linkervleugel van de partij. Ze is expert op het gebied van digitalisering. Ze brak haar studie politicologie en germanistiek in Stuttgart af en volgde daarna een opleiding tot ICT'er. Ze werkte onder meer als software-ontwikkelaar, meldt [Focus Online](#). Politieke ervaring heeft ze - voor ze in de Bondsdag werd gekozen - opgedaan in de gemeentepolitiek in Baden-Württemberg. Belangrijk voor haar zijn sociale rechtvaardigheid en klimaatbeleid. Ook zet ze zich al jaren in tegen extreem-rechts.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel:

<https://duitslandinstituut.nl/artikel/34537/spd-nieuwe-voorzitters-verscherpen-links-profiel>